

Федорова Н.Є.кандидат економічних наук, доцент,
Український державний хіміко-технологічний університет**Бочаров М.Г.**студент,
Український державний хіміко-технологічний університет**Fedorova Natalia, Bocharov Mykhailo**State Higher Education Institution
“Ukrainian State University of Chemical Technology”

ЗАХИСТ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ В УМОВАХ ІНФОРМАТИЗАЦІЇ СУСПІЛЬСТВА

У статті розглянуто одну з найпоширеніших форм порушення авторського права в Інтернет-сфері – розповсюдження контрафактних копій програм та творів у цифровій формі, що отримало назву «комп'ютерне піратство». З'ясовано, що глибинною причиною існування вказаного негативного явища виступає соціально-економічна відсталість країни, що не створює можливостей для успішного розвитку власної креативної індустрії та вироблення легального конкурентоспроможного цифрового контенту. Проаналізовано досвід розвинених країн у сфері боротьби з розповсюдженням контрафактних копій програм і творів у цифровій формі, що полягає як у розбудові відповідного правового поля, так і в розробленні дієвих соціально-економічних механізмів захисту авторських прав у мережі Інтернет. Перші позиції України в антирейтингу країн із погляду використання контрафактної цифрової продукції актуалізують проблему використання нею світового досвіду для нівелювання вказаного негативного явища.

Ключові слова: інформатизація суспільства, інтелектуальна власність, авторське право, комп'ютерне піратство, цифровий продукт, креативна індустрія.

Постановка проблеми. Як відомо, в останні десятиріччя ХХ ст. в розвинених країнах світу відбулися докорінні зміни в співвідношенні джерел економічного зростання, пов'язані з розбудовою й активним розвитком третинного сектору економіки. Про перехід до якісно нового етапу суспільного поступу свідчать дані, що наводяться Д. Беллом: на початку ХХІ ст. кількість працівників, чия діяльність пов'язана з виробництвом і переробкою інформації, збільшилася у дев'ять разів за зменшення у 20 разів кількості зайнятих у сільському господарстві та в 1,7 рази – у промисловості. Отже, виробництво, розподіл і використання інформації й знань за посередництва активного використання інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) становлять основу сучасної економіки.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Інформатизація як «інтелектуально-гуманістична перебування всієї життєдіяльності людини й суспільства на основі все більш повного використання інформації як ресурсу розвитку за допомогою засобів інформатики з метою створення інформаційного суспільства та подальшого становлення ноосфери» [1]; «не просто використання у широких масштабах наукової інформації, упровадження ІКТ у всіх сферах життя, а «вживлення» у соціоприродний організм штучної ком-

поненти, техногенних систем» [2] надає суспільству масу нових можливостей, таких як: простота, швидкість і легкість отримання будь-якої інформації, підвищення соціально-економічної мобільності, зростання ефективності процесу відтворення шляхом скорочення витрат, підвищення прозорості економічних, політичних та соціальних процесів тощо. Водночас згаданий процес породжує безліч різноманітних загроз для окремої людини та суспільства у цілому [3]. Однією з них виступає поява та поступове загострення проблеми кіберзлочинності як наслідок широкого використання ІКТ у соціально-економічних процесах сучасного суспільства. Одним з економічних аспектів прояву кіберзлочинності є порушення авторського права в мережі Інтернет, що набуло сьогодні широкого розповсюдження й, відповідно, породило широкий дискурс у науковій літературі з боку таких учених, як, наприклад, Н.П. Бааджи, Т.Д. Зражевська, С. Лібовіц, О.І. Харитонова, В. Чеботарьов, О. Штефан та ін. Водночас перманентне загострення проблеми кіберзлочинності у світі свідчить про недостатній рівень теоретичної розробленості вказаної проблематики.

Формулювання цілей статті. Метою статті є аналіз причин, форм і наслідків порушення авторського права як прояву інформатизації сучасного суспіль-

ства, а також дослідження шляхів нівелювання вказаної проблеми.

Виклад основного матеріалу. Розвиток інтелектуальної власності в ринкових умовах під впливом науково-технологічного розвитку й світових інтеграційних процесів сприяє швидкому розповсюдженню нових видів інтелектуальних продуктів (програм для ПЕОМ, топології інтегральних мікросхем тощо). Це потребує вдосконалення системи механізмів захисту авторських прав як стимулюючого чинника розвитку креативної індустрії. Авторське право, яке закріплює гарантії авторів творів літературної, наукової і художньої творчості, є однією із найважливіших характеристик демократичного суспільства. Водночас захист авторських прав вступає в протиріччя з такими важливими природними правами людини, як свобода слова, думки, право на користування досягненнями культури, на доступ до інформаційних ресурсів, тому в сучасних реаліях надзвичайно важливо знайти розумний баланс між вільним доступом до інформації та захистом прав на інтелектуальну власність. З одного боку, вільний перелив інформації слугує стимулом прогресивного соціально-економічного розвитку суспільства, оскільки нові знання та інформація підсилюють фундамент наукового прогресу суспільства у цілому. З іншого – перешкода вільному розповсюдженню інформації у вигляді авторського права виступає фінансовим стимулом, необхідним для інвестування капіталів у технологічні розробки з боку бізнес-структур. Відповідно, країни з недостатнім рівнем захисту авторських прав не здатні залучати значні обсяги інвестицій у креативну сферу. Як наслідок, посилюється диференціація країн за рівнем виробництва й реалізації високотехнологічної продукції. Як свідчать дані ООН, відповідний ринок сьогодні поділений так: частка Західної Європи становить 35%, США – 25%, Японії – 11%, Сінгапуру – 7%, Південної Кореї – 4%, Китаю – 2%, інших країн – 16%, України – близько 0,04% [4]. Перше місце у світі за рівнем захисту прав інтелектуальної власності за результатами досліджень належить Норвегії [5].

Проблема захисту авторських прав у найбільш гострій формі проявляється у сфері Інтернет, що зумовлено, перш за все, простотою та швидкістю розміщення інформації у всесвітній мережі, відсутністю необхідності обов'язкової авторизації, відкритістю та доступністю користування електронними ресурсами з боку фактично необмеженого кола осіб. Отже, саме Інтернет-мережа в сучасних умовах стає віртуальним ринком збуту продукції із порушенням виняткових прав авторів та інших правоволодарів.

Сьогодні найпоширенішими формами порушення авторського права в Інтернет-сфері є розповсюдження контрафактних копій програм і творів у цифровій формі, що отримало назву «піратство у сфері інтелектуальної власності», або «комп'ютерне піратство». Цікаво, що піратство у сфері інтелектуальної власності щодо програмного забезпечення займає третє місце у світі за прибутковістю після наркотиків і зброї,

що робить його одним із найнебезпечніших видів комп'ютерних злочинів, внесених у міжнародну класифікацію. Щорічно воно наносить збитки світовій економіці в мільярди доларів [6, с. 45]. Нелегальне копіювання наносить значну шкоду виробництву творів у цифровій формі, знижує рівень фінансової підтримки й рентабельності галузі, гальмує створення нових програмних та інших цифрових продуктів, що, своєю чергою, негативно впливає на інноваційні процеси й створення нових робочих місць в ІТ-сфері. Комп'ютерне піратство перешкоджає реалізації інтересів як авторів, видавців і власників суміжних прав, так і інтересів держави, оскільки остання недоотримує податків від вказаної діяльності, що носить тіньовий характер, а також потерпає від дискредитації свого іміджу на світовому інформаційному ринку.

Середній рівень піратства у світі становить 42%, причому найвищі показники властиві країнам, що розвиваються [7]. Так, робочою групою Конгресу США з протидії міжнародному піратству було визначено, що Україна, Росія та Китай – найбільш лояльні до нелегального поширення контенту країни [8]. Що стосується України, то у нас питання боротьби з комп'ютерним піратством до 2014 р. системно не розглядалося, відповідно, не відбувалося розроблення адекватної законодавчої бази протидії цьому виду злочинів. Чинний Закон України «Про авторське право і суміжні права», прийнятий ще в 1993 р., передбачав лише захист майнових і немайнових прав суб'єктів авторського права. У ньому навіть не йшлося про захист прав авторської та інтелектуальної власності в мережі Інтернет. І тільки в 2018 р. Кабінет Міністрів України схвалив проект закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо захисту авторських і суміжних прав в мережі Інтернет», метою якого є впровадження діючих механізмів протидії Інтернет-піратству.

Високий рівень економічного розвитку, значний науково-технічний потенціал, а також відрегульований механізм правового захисту програмного забезпечення хоча й не призводять до уникнення «піратства» як такого, проте дають змогу утримувати його на досить низькому рівні – у середньому в межах 25–37% у США та Японії та й на рівні 68% у країнах Європи [9].

Нині відносини, пов'язані з інтелектуальною власністю, регулюються в більшості країн законодавством про авторське право, патентним законодавством і спеціальним законодавством про несумлінну конкуренцію. Винятковий характер прав на об'єкти інтелектуальної власності забезпечує їхнім власникам здійснення всіх дозволених законом дій з одночасною заборонаю третім особам здійснення таких дій без згоди власників, а також передбачає введення механізму повідомлення-видалення, відповідно до якого автор може звернутися до посередника передачі даних (провайдера, адміністратора сервісу та т. ін.) із заявою про видалення творів, розміщених без його згоди [10]. Так, законодавство США передбачає чіткі механізми ідентифікації осіб порушника та заявника. На охорону

й захист програмного забезпечення у США спрямована скоординована діяльність органів слідства, прокуратури та спеціальних підрозділів боротьби з кіберзлочинністю. Окрім того, вражаючими є санкції, що передбачені у США за контрафакцію й піратство: за здійснення торгівлі неліцензійним програмним забезпеченням передбачено покарання у вигляді штрафу на суму до 250 тис. дол. та (або) позбавлення волі строком до п'яти років. Достатньо ефективним заходом у процесі вдосконалення законодавства щодо використання комп'ютерних програм є залучення до законодавчого процесу тих суб'єктів авторського права, діяльність яких безпосередньо пов'язана із цими об'єктами, а також представників зацікавлених громадських організацій та об'єднань правласників [9]. У Великій Британії створено Агентство з авторського права й ліцензування (Copyright Licensing Agency, CLA), основною функцією якого є моніторинг правопорушників законодавства у сфері авторських прав (у тому числі в Інтернет-ресурсах) і прав ліцензування з подальшим їх притягненням до відповідальності. У Китаї уряд зобов'язав Інтернет-компанії регулярно перевіряти вміст своїх мереж і видаляти заборонену законодавством інформацію. З 2012 р. всі власники Інтернет-сторінок цієї країни зобов'язані реєструватися, вказуючи персональні дані та номери телефонів. Фірма Tencent, власник популярного в Китаї Інтернет-месенджера QQ, надає спецслужбам можливість відслідковувати повідомлення користувачів, здійснюючи пошук за конкретними словами. Китайська версія Skype дає змогу перехоплювати повідомлення, що містять певні слова або надіслані певними користувачами, зберігаючи їх на сервері разом із даними про IP-адреси [11]. В Японії було прийнято закон, згідно з яким Інтернет-користувачі, що незаконно скачали будь-який файл з Інтернету, повинні заплатити штраф, еквівалентний 25 тис. доларів. Альтернативою оплати штрафу є відбування покарання в тюремній колонії терміном у два роки. Якщо ж громадянин Японії не тільки скачав, а й завантажив файл зі свого персонального комп'ютера незаконним шляхом, тоді штраф ставить уже суму, еквівалентну 130 тис. доларів, або ж 10 років в'язниці в разі несплати [12].

Окрім нормативно-правових методів боротьби з порушенням авторського права у сфері Інтернет, світовий досвід напрацював низку організаційно-технічних заходів, що, звісно, не здатні подолати вказану проблему, як і злочинність узагалі, але спроможні значно її нівелювати.

Технічними засобами захисту інформації в мережі Інтернет є механізми та пристрої, що призначені створювати механічні перешкоди порушенню авторського права:

- саморуйнування електронного документа у разі несанкціонованого копіювання. До цього виду технічних засобів захисту творів належать так звані «водяні мітки» – вкраплення програмного коду, що дають можливість частково порушити цілісність об'єкта;

- криптографічні конверти – програмне забезпечення, що зашифровує твори;

- твори з обмеженою функціональністю, в яких автор подає лише частину інформації;

- цифровий підпис, що дає змогу ідентифікувати автора;

- використання кодових слів – рідкісних та екзотичних слів, за якими автор може відстежувати використання своєї інтелектуальної власності;

- знак охорони авторського права (©), до якого додається ім'я особи – власника авторських прав на твір і рік першої публікації вказаного твору;

- створення спеціалізованого депозитарію для об'єктів інтелектуальної власності у цифровій формі, що надають можливість автору підтвердити факт і час публікації. Копія на незмінному носії (CD-ROM-диск) виконується з фіксацією часу, місця й умов її виготовлення. Нині на міжнародному рівні триває робота над створенням системи такої ідентифікації авторів газетних матеріалів PRESS MARK;

- використання спеціальних електронних програм антиплагіату, зокрема програм Turnitin, AcademicPlagiarism, «Антиплагіат» тощо;

- використання сучасних засобів доказів плагіату в суді, зокрема роздруківка електронних матеріалів, збереження їх на відповідних носіях, безпосереднє дослідження судом змісту вебсайту через мережу Інтернет, огляд нотаріусом Інтернет-сайту зі складанням протоколу, огляд та дослідження серверу, на якому здійснюється хостинг, тощо.

Важливо відзначити, що вирішення або пом'якшення проблеми порушення авторського права лежить не тільки в правовій та технічній площині, а й у сфері соціально-економічних відносин. Як було зазначено, найбільша кількість правопорушень у формі Інтернет-піратства зареєстрована в економічно відсталих країнах не стільки з причин недосконалого законодавства, а скоріше через недостатній рівень розвитку суспільної свідомості, обмеженість темпів економічного й соціального розвитку взагалі. Нещодавно були опубліковані висновки за підсумками міжнародного проекту Media Piracy Project («Пірати і ЗМІ»), які свідчать, що у боротьбі з комп'ютерним піратством популярний у світі нині правовий механізм, який отримав назву «три удари» (відключення від Інтернету, запровадження цензури, наділення правоохоронців додатковими правами), працює не досить ефективно. Вирішальна роль належить соціально-економічним інструментам, зокрема, вдосконаленню політики ціноутворення на ринку цифрової продукції, адже висока ціна вказаної продукції на тлі низьких доходів населення й незначної вартості контрафактної продукції – головні чинники, що визначають феномен повсюдної глобальної піратської активності. Окрім того, одним із головних чинників, що виступають перешкодою для захисту прав власників інтелектуального продукту, виступає відсутність в економічно відсталих країнах дієвих стимулів для успішного розвитку влас-

ної креативної галузі. Досвід Китаю та Індії свідчить, що завдяки державній підтримці, що полягає у забезпеченні гідних умов праці ІТ-спеціалістів, можливо, наприклад, створити власне програмне забезпечення, альтернативне продукції Microsoft, що стає доступним широким верствам населення. Держава в координації з компаніями – виробниками цифрової продукції має проводити активну роз'яснювальну роботу з доведення бізнес-структур та населенню переваг від використання ліцензійної цифрової продукції, а також стимулювання її збуту шляхом установа на неї конкурентних цін. Як аргументи на користь використання легального програмного забезпечення можуть бути названі, наприклад, технічні ризики, середні щорічні втрати від яких, за даними відомої міжнародної компанії IDC, становлять від 8 до 37 тис. доларів США [9].

Висновки. Цифрова епоха, надаючи безліч можливостей для розвитку суспільства у цілому й окремої особистості зокрема, водночас створює потужні пере-

шкоди для прогресивного поступу людства, чільне місце серед яких займає так зване комп'ютерне піратство. Воно завдає збитків як самим власникам інтелектуального продукту, так і державі, що потерпає від дискредитації свого іміджу у світовому інформаційному просторі.

Наведений аналіз дає змогу зробити висновок, що у світі напрацьовано певні досить дієві механізми боротьби із цим явищем. Проблема комп'ютерного піратства, що набула загрозливих масштабів саме в Україні, потребує негайного вирішення з урахуванням міжнародного досвіду у цій сфері. Зокрема, оскільки найефективнішим методом боротьби із цифровим піратством в економічно відсталих країнах виступає створення дієвих стимулів для успішного розвитку власної креативної галузі за активної державної фінансової підтримки, він і повинен, на нашу думку, лягти в основу національної стратегії боротьби із цифровим піратством.

Список літератури:

1. Урсул А. Д. Информатизация общества. URL : <http://emag.iis.ru/arc/infosoc/emag.nsf/BPA/79afabe1c92fce5ec325763f004b11b0/> (дата звернення: 28.04.2020).
2. Воронкова В.Г. Глобальна інформатизація як головна тенденція соціоприродної еволюції людства. *Гуманітарний вісник ЗДІА*. 2012. № 51. С. 14–26.
3. Fedorova N.Ye. Informatization of modern society and its socio-economic consequences. *Економічний вісник ДВНЗ УДХТУ*. 2019. № 1(9). С. 13–23.
4. Осецький В.Л. Зарубіжний досвід захисту та стимулювання розвитку інтелектуальної власності в Україні. *Соціальна економіка*. 2009. № 1–2. С. 156–164.
5. Андрощук Г.О. Захист прав інтелектуальної власності в Україні: проблеми законодавчого забезпечення та правозастосування. Київ : Парламентське вид-во, 2007. 320 с.
6. Емельянов С.Л. Некоторые аспекты компьютерного пиратства и борьбы с ним. *Бизнес и безопасность*. 2005. № 3. С. 45–46.
7. Андрощук Г.О. Піратство у сфері інтелектуальної власності: стан в Україні. URL : <http://www.studfiles.ru/preview/5259639/page:11/> (дата звернення: 28.04.2020).
8. Комп'ютерне піратство не здатен побороти жоден закон – експерт URL : <https://www.radiosvoboda.org/a/24780342.html> (дата звернення: 28.04.2020).
9. Пічкурова З.В. Подолання проблем охорони програмного забезпечення в контексті європейської інтеграції України: вітчизняні реалії та міжнародний досвід. URL : <http://jrn1.nau.edu.ua/index.php/IMV/article/viewFile/3055/2995> (дата звернення: 28.04.2020).
10. Digital Millennium Copyright Act H.R. 2281, 29.7.1997. URL : <http://thomas.loc.gov/cgi-bin/query/z?c105:H.R.2281.ENR.:> – Title screen (дата звернення: 28.04.2020).
11. Атаманова Ю.Є. Захист прав інтелектуальної власності у мережі Інтернет. *Право та інновації*. 2014. № 3(7). С. 7–14.
12. Інтернет-піратство: методи боротьби. URL : <http://mediasat.info/2016/05/11/internet-piratstvo-metody-borby/> (дата звернення: 28.04.2020).

References:

1. Ursul A. D. (1990) Informatizatsiya obschestva [Informatization of society]. Available at: <http://emag.iis.ru/arc/infosoc/emag.nsf/BPA/79afabe1c92fce5ec325763f004b11b0/> (accessed 28 April 2020). [in Russian].
2. Voronkova V. H. (2012) Hlobalna informatyzatsiia yak holovna tendentsiia sotsiopryrodnoi evoliutsii liudstva [Global informatization as the main tendency of socio-natural evolution of humanity]. *ZDIA Humanitarian Bulletin*, no. 51, p. 14 – 26. [in Ukrainian].
3. Fedorova N. Ye. (2019) Informatization of modern society and its socio-economic consequences. *Economic Bulletin of the State Higher Education Institute of the UDHTU*, no. 1 (9), p. 13 – 23.
4. Osetskiy V. L. (2009) Zarubizhnyi dosvid zakhystu ta stymuliuвання rozvytku intelektualnoi vlasnosti v Ukraini [Foreign experience of protection and promotion of the development of intellectual property in Ukraine]. *Social economy*, no. 1-2, p. 156 – 164. [in Ukrainian].

5. Androshchuk H. O. (2007) Zakhyst prav intelektualnoi vlasnosti v Ukraini: problemy zakonodavchoho zabezpechennia ta pravozastosuvannia. [Protecting Intellectual Property Rights in Ukraine: Legislation and Enforcement Issues] K.: Parliamentary view, 320 p.
6. Emelyanov S. L. (2005) Nekotoryie aspektyi kompyuternogo piratstva i borbyi s nim [Some aspects of computer piracy and the fight against it]. Business and security, no. 3, p. 45 – 46. [in Russian].
7. Androshchuk H. O. Piratstvo u sferi intelektualnoi vlasnosti: stan v Ukraini [Piracy in the field of intellectual property: the situation in Ukraine]. Available at: <http://www.studfiles.ru/preview/5259639/page:11/> (accessed 28 April 2020). [in Ukrainian].
8. Kompiuterne piratstvo ne zdaten poboroty zhoden zakon – ekspert [Computer piracy is not capable of overcoming any law – expert]. Available at: <https://www.radiosvoboda.org/a/24780342.html> (accessed 28 April 2020). [in Ukrainian].
9. Pichkurova Z. V. Podolannia problem okhorony prohramnoho zabezpechennia v konteksti yevropeiskoi intehtratsii Ukrainy: vitchyzniani realii ta mizhnarodnyi dosvid [Overcoming Software Protection Issues in the Context of European Integration of Ukraine: Domestic Realities and International Experience] Available at: <http://jrn1.nau.edu.ua/index.php/IMV/article/viewFile/3055/2995> (accessed 28 April 2020). [in Ukrainian].
10. Digital Millennium Copyright Act H.R. 2281, 29.7.1997. Available at: <http://thomas.loc.gov/cgi-bin/query/z?c105:H.R.2281.ENR.:> – Title screen (accessed 28 April 2020).
11. Atamanova Yu. Ie. (2014) Zakhyst prav intelektualnoi vlasnosti u merezhi Internet. Pravo ta innovatsii [Protection of intellectual property rights on the Internet]. Law and Innovation, no. 3 (7), p. 7 – 14. [in Ukrainian].
12. Internet-piratstvo: metody borby [Internet piracy: methods of struggle] Available at: <http://mediasat.info/2016/05/11/internet-piratstvo-metody-borby/> (accessed 28 April 2020). [in Russian].

ЗАЩИТА ИНТЕЛЛЕКТУАЛЬНОЙ СОБСТВЕННОСТИ В УСЛОВИЯХ ИНФОРМАТИЗАЦИИ ОБЩЕСТВА

В статье рассмотрена одна из самых распространенных форм нарушения авторского права в Интернет-сфере – распространение контра-фактных копий программ и произведений в цифровой форме, получившее название «компьютерное пиратство». Выяснено, что глубинной причиной существования указанного негативного явления выступает социально-экономическая отсталость страны, что не создает возможностей для успешного развития собственной креативной индустрии, выработки легального конкурентоспособного цифрового контента. Проанализирован опыт развитых стран в сфере борьбы с распространением контрафактных копий программ и произведений в цифровой форме, который заключается как в формировании соответствующего правового поля, так и в разработке действенных социально-экономических механизмов защиты авторских прав в сети Интернет. Первые позиции Украины в антирейтинге стран с точки зрения использования контрафактной цифровой продукции актуализируют проблему использования ею мирового опыта для нивелирования указанного негативного явления.

Ключевые слова: информатизация общества, интеллектуальная собственность, авторское право, компьютерное пиратство, цифровой продукт, креативная индустрия.

PROTECTION OF INTELLECTUAL PROPERTY IN THE CONDITIONS OF INFORMATIZATION OF SOCIETY

The article deals with one of the most common forms of copyright infringement in the Internet – the distribution of counterfeit copies of programs and works in digital form, known as “computer piracy”. This problem, which is global, requires a coordinated effort by the international community to improve the system of copyright protection mechanisms as a driving force for the development of the creative industry. It has been found out that the underlying reason for the existence of this negative phenomenon is the socio-economic backwardness of the country, which does not create opportunities for the successful development of their own creative industry and the production of legal competitive digital content. The experience of developed countries in the field of the fight against using counterfeit copies of programs and works in digital form is analyzed, which consists both in the development of the relevant legal field and in the development of effective socio-economic mechanisms of copyright protection on the Internet. Among the legal measures that impede the free use of intellectual property products in digital form are copyright law, patent law and special competition law. The exclusive nature of intellectual property rights entitles their owners to carry out all legal actions, while prohibiting third parties from committing such actions without the owners' consent. Organizational and technical measures to combat copyright infringement in the Internet include the self-destruction of an electronic document in the case of unauthorized copying, the use of cryptographic envelopes, digital signage, code words, copyright mark, works with limited functionality, creation of a specialized depository for intellectual property objects in digital form, use of special electronic anti-plagiarism programs, as well as modern means of proof of plagiarism in court, etc. However, the most effective method of combating digital piracy in economically backward countries is to create effective incentives for the successful development of their own creative industries. Ukraine's first position in the anti-rating of countries in terms of using counterfeit digital products actualizes the problem of using global experience to counteract this negative phenomenon.

Key words: informatization of society, intellectual property, copyright, computer piracy, digital product, creative industry.